

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2017. gada 10. janvārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Kaspars Balodis un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 300/2016), kuru iesnieguši divdesmit Saeimas deputāti: Andrejs Elksniņš, Jānis Urbanovičs, Andrejs Klementjevs, Valērijs Agešins, Ivars Zariņš, Ivans Ribakovs, Zenta Tretjaka, Ņikita Ņikiforovs, Vitālijs Orlovs, Sergejs Potapkins, Jānis Tutins, Raimonds Rubiks, Sergejs Dolgopolovs, Igors Pimenovs, Vladimirs Nikonovs, Igors Zujevs, Sergejs Mirskis, Aleksandrs Jakimovs, Artūrs Rubiks un Ivans Klementjevs (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Izglītības likuma 30. panta ceturto un sesto daļu, 48. panta piekto un sesto daļu, 50. panta 5. punktu un 51. panta pirmās daļas 2.¹ punktu (turpmāk arī – apstrīdētās normas) par neatbilstošām Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 100. panta pirmajam teikumam un 106. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošām no to izdošanas dienas.

2. Izglītības likuma 30. panta ceturtdā daļa noteic, ka par izglītības iestādes vadītāju ir tiesīga strādāt persona, kurai ir nevainojama reputācija, kura ir lojāla Latvijas Republikai un tās Satversmei, tostarp nepārkāpj diskriminācijas un atšķirīgas attieksmes pret personu aizliegumu, kurai ir attiecīga izglītība un nepieciešamā profesionālā

kvalifikācija. Par vispārējās pamatizglītības vai vispārējās vidējās izglītības iestādes vadītāju ir tiesīga strādāt persona, kurai ir augstākā pedagoģiskā izglītība vai augstākā un pedagoģiskā izglītība, kā arī persona ar augstāko izglītību, kura apgūst pedagoģisko izglītību.

Savukārt šā likuma 30. panta sestā daļa paredz: „Ja Izglītības kvalitātes valsts dienests vai darba devējs konstatē izglītības iestādes vadītāja vai viņa rīcības neatbilstību šā panta ceturtajā daļā vai šā likuma 51. panta pirmās daļas 2.¹ punktā noteiktajām prasībām, personai ir aizliegts ieņemt izglītības iestādes vadītāja amatu.”

Saskaņā ar Izglītības likuma 48. panta piekto daļu strādāt par pedagogu ir tiesības personai, kas ir lojāla Latvijas Republikai un tās Satversmei, tostarp nepārkāpj diskriminācijas un atšķirīgas attieksmes pret personu aizliegumu.

Savukārt šā likuma 48. panta sestā daļa noteic: „Aizliegts ieņemt pedagoga amatu, ja Izglītības kvalitātes valsts dienests normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā konstatējis pedagoga vai viņa rīcības neatbilstību šā likuma 30. panta ceturtajā daļā, šā panta pirmajā un piektajā daļā vai 51. panta pirmās daļas 2.¹ punktā noteiktajām prasībām.”

Izglītības likuma 50. panta 5. punkts noteic, ka par pedagogu nedrīkst strādāt persona, kas atbrīvota no pedagoga amata, ja tās rīcībā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā konstatēta neatbilstība šā likuma 30. panta ceturtajā daļā, 48. panta piektajā daļā vai 51. panta pirmās daļas 2.¹ punktā noteiktajām prasībām un no darba tiesisko attiecību izbeigšanās dienas nav pagājis viens gads.

Saskaņā ar Izglītības likuma 51. panta pirmās daļas 2.¹ punktu viens no pedagoga vispārīgiem pienākumiem izglītošanas procesā ir audzināt krietnus, godprātīgus, atbildīgus cilvēkus – Latvijas patriotus, stiprināt piederību Latvijas Republikai.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā ne mazāk kā divdesmit Saeimas deputātu pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 3. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu par likuma atbilstību Satversmei ir ne mazāk kā divdesmit Saeimas deputātiem. Pieteikumu ir parakstījuši divdesmit 12. Saeimas deputāti. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu.

6. Pieteikumam, kuru iesniedz ne mazāk kā divdesmit Saeimas deputāti, ir jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. pantā noteiktajām prasībām.

Pieteikumā ir norādīts pieteikuma iesniedzējs, institūcija, kas izdevusi apstrīdētās normas, un prasījums Satversmes tiesai. Pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis lietas faktisko apstākļu izklāstu, kā arī juridisko pamatojumu par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 100. panta pirmajam teikumam un 106. panta pirmajam teikumam.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Izglītības likuma 30. panta ceturtās un sestās daļas, 48. panta piektās un sestās daļas, 50. panta 5. punkta un 51. panta pirmās daļas 2.¹ punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 100. panta pirmajam teikumam un 106. panta pirmajam teikumam” pēc pieteikuma (pieteikums Nr. 300/2016), kuru iesnieguši divdesmit Saeimas deputāti.

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2017. gada 10. martam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

A. Laviņš